

הגיים בטעם

יעדי ההערכה העיקריים

לבדוק:

- מודעות פונולוגית ויכולת הבנה מטא-לשונית.
- יכולת ייצוג מפורש של הגיים, המופיעים בחלק מהמערכת הלשונית.
- יכולת לבודד הגיים - פירוק רצף צלילי לחלקיו.
- ניתוח הגיים, תוך שימוש במונחים בסיסיים מתחום תורת ההגה.
- חשיבה על הסמנטיקה של השורש ועל תפקיד השורש במשמעות המילה.
- יכולת להפיק מידע מטקסט, המזמן עיסוק פונולוגי, ויכולת להבין את הפונקציונליות של תורת ההגה לטקסט.
- יישום של הנלמד על מושגי הפונולוגיה (חריזה, הומופונים).
- הבנה של מערכת הכתב ושל דרכי הייצוג של ההגיים בכתב.

מילות מפתח:

- חרוז
- הומופון
- הגה
- עיצור
- תנועה
- הברה
- אם קריאה
- טעם
- מלעיל
- מלרע
- משפחת מילים

תיאור כללי

אחת ממטרות החינוך הלשוני היא לקדם את ההתבוננות המטא-לשונית, כלומר, לקדם את המודעות הלשונית ואת היכולת להתבונן בשפה "מבחוץ", על מרכיביה השונים ועל תופעותיה השונות. ההגיים ובתוכם העיצורים, התנועות וכן ההברות והטעם הם החלקיקים הקטנים ביותר, שהלשון בנויה מהם.

משימה זו בודקת את יכולתם של התלמידים להבחין ב"חלקיקים" אלה, לקבוע את מקומם (בטעם), למינם (עיצור/תנועה, אם קריאה, מלעיל/מלרע), ולהבין את הקשר/ההבדל בין ייצוגם בשפה הכתובה לבין ייצוגם בשפה הדבורה.

במרכז המשימה שיר, שכן בשירים (לסוגיהם השונים) הצליל, המצלול, החריזה, החזרה על צלילים - כל אלה הם חלק אינטגרלי ממבנה השיר וממשמעותו. במרכז השיר **ביום של חורף** - משחק המילים - הצלילים. השיר משחק במילים הומופוניות (מילים שוות בהגייה אך שונות במשמעות).

ידע נדרש של המושגים: הגה, עיצור, תנועה, הברה, טעם, חריזה, משפחת מילים, אם קריאה. אמנם המשימה מתייחסת להומופונים, אך התלמידים אינם נדרשים לדעת מושג זה.

מבנה המשימה

פעילויות	מקום	זמן
הבנה: טקסט שירי - ביום של חורף / חנניה רייכמן לשון: הומופונים, חריזה, עיצור, תנועה, הברה, אם קריאה, טעם מלעילי, טעם מלרעי כתיבה: הכללה/הסבר, חרוזים, משפחות מילים	כיתה	90 דקות

הסבר כללי

בחרנו לעסוק בנושא זה, כיוון שאחת מן המטלות החשובות בהכרת הלשון היא פירוק רצף של הגיים לחלקיו. המודעות הפונולוגית - ייצוג מפורש של ההגיים ושל היחידות שהם מופיעים בהן - היא קריטית ביכולת להבנות את תהליכי הבנת הנקרא, אך היא חשובה גם בתפיסת המערכת הלשונית. משימה זו תבדוק את יכולת בידוד ההגיים של התלמידים, אך מטרתה אינטגרטיבית יותר: הלשון הדבורה והלשון הכתובה הן שתי פנים של אותה יכולת לשונית, והלשון הכתובה מייצגת במערכת הכתב בדרכיה שלה את ההגיים. בעברית ייצוג זה אינו מלא, שלם, סדיר וחד-משמעי, והמשימה גורמת לתלמידים להתבונן באותם מקרים שרצף הגיים אחד מיוצג בהם על-ידי רצפי אותיות שונים. בכך מקודמת מודעותם הפונולוגית, וכן ההבנה שהטקסט הדבור והכתוב הם היבטים שונים של אותה היכולת המחייבת אינטגרציה בין סימני דיבור לבין סימני כתב.

1. כתבו את תוכן השיר בקצרה.

01

מטרה

לבדוק את הבנת תוכנו של השיר.

הערה

סיפור תוכן השיר מעיד על הבנתו, משום שהחרוזים וההומופונים מעמעמים את ההבנה.

מחונן (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: תוכן השיר שנכתב מוכיח הבנה של השיר, ומכיל את כל 5 המרכיבים המרכזיים שלו, ללא שגיאות: **א.** יום חורף/קר; **ב.** איש הלך וקרא; **ג.** נפל לתוך בור שמישהו חפר; **ד.** לא קרה לו כלום, אבל נקרע לו הבגד; **ה.** מוסר השכל: הוא זכר מה שקרה, ולכן שוב לא קרא בזמן הליכה.

■ ביום קר של חורף, הלך איש אחד וקרא משהו, ופתאום נתקע במשהו נפל, לתוך בור שמישהו חפר. לא קרה לו כלום, הוא רק קרע את הבגדים, ואז ניכנס באיש היגיון והוא לא התעסק עוד במשהו אחר בהולכו ברחוב.

רמה 3 תוכן השיר מוכיח הבנה של השיר ומכיל את כל/רוב המרכיבים המרכזיים, בניסוח פחות טוב מרמה 4; מעט שגיאות (כתיב, תחביר).

■ ביום של חורף אדם הלך וקרא באותו זמן, אבל אז הוא נפל לבור, אבל כלום לא קרה לו רק הבגד קצת נקרא אבל הוא למד לא לקרוא בזמן שהוא הולך.
הערה: חזרה על המילה **אבל** וכן שגיאת כתיב: "הבגד **נקרא**" במקום **נקרע**.

רמה 2 תשובה חלקית: הבנה חלקית של השיר. שני מרכיבים חסרים בטקסט יחסית לרמה 4, עם או בלי שגיאות כתיב.

■ מישהו שקרא נפל לבור שמישהו עשה, נקרע לו הבגד, עכשיו הוא יותר לא הולך.

רמה 1 תשובה חלקית או שגויה: הבנה חלקית ביותר של השיר, וכן שלושה מרכיבים חסרים בטקסט יחסית לרמה 4, עם או בלי שגיאות כתיב; ניסוח לקוי מאוד או טעות במסירת תוכן השיר.

■ ביום של החורף קרה לו משהו דברים נפגעו לו בכל מקרה הוא הרגיש רע טוב, האיש זכר שמישהו קרה ויותר לא קרה לו משהו.

2. סמנו בשיר את כל המילים, המתחרזות עם המילה קרה. כמה מצאתם?

02

מטרה

לבדוק יכולת לזהות חריזה בשיר.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: סימון נכון של 9-10 מילים מתחרזות. המילים הן: קרה, קרא, כרע, כרה, קרה, קרע, קרה, קרה, קרא.

רמה 3 תשובה חלקית: סימון נכון של 6-8 מילים מתחרזות או סימון של יותר מעשר מילים.

רמה 2 תשובה חלקית: סימון נכון של 3-5 מילים מתחרזות.

רמה 1 תשובה חלקית: סימון נכון של 2 מילים מתחרזות או פחות.

3. הסבירו את המשמעות של 6 מילים שונות מתוך אלה שסימנתם...

03

מטרות

לבדוק ידע מילוני (עושר לשוני) ויכולת להבחין בין הגייה/כתיב/משמעות.

הערה

יש לקבל כל הסבר, שמרמז על המשמעות הנכונה.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: הסבר נכון למשמעות של 5-6 מילים, ללא שימוש במילה המוסברת. כל המילים הן:

קרה - קור, קפור; קרא - עיין בספר/בעיתון; פרע - נפל; פרה - חפר; קרה - אירע, התרחש; קרע - תלש; פרע - כמו הרע (ההפך מ טוב); קרה - ההפך מחמה.

רמה 3 תשובה חלקית: הסבר נכון למשמעות של 3-4 מילים.

רמה 2 תשובה חלקית: הסבר נכון למשמעות של 2 מילים.

רמה 1 תשובה חלקית: הסבר נכון למשמעות של מילה אחת.

4. מה משותף לכל המילים שסימנתם בסעיף 2? במה הן שונות? ...

04

מטרות

לבדוק הבחנה בין הגייה/כתיב/משמעות וכן הבנה של ההבדל בין ייצוג בשפה הכתובה לבין ייצוג בשפה הדבורה.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: הסבר מסודר, עקבי, המכיל חלק גדול מהמרכיבים הדומים והשוניים. אזכור השוני במשמעות הוא חובה ברמה זו. למשל: **המשותף** - הצלילים (התנועות או הניקוד), החרוז, חלק מן העיצורים/האותיות, שתי הברות, 3 אותיות, הטעם המלרעי; **השונה** - משמעות, כתיב: כ-ק, א-ה-ע, בשני מקרים יש גם הבדלים במבנה ובחלק הדיבור: כטוב כרע, בינה קרה.

■ המשותף למילים זה הצליל שלהן. הן מתחרזות. לכולן יש 2 עיצורים ותנועה אחת והכתיב דומה. בכולן יש ר' ושאר האותיות הן ק-כ, א-ע-ה שמבטאים דומה. המשמעות שלהן שונה לגמרי.

רמה 3 תשובה חלקית: ציון חלק מהמרכיבים הדומים והשוניים וכן טעות כלשהי. אזכור השוני במשמעות הוא חובה ברמה זו.
■ המשותף: כולם נשמעים אותו דבר אך כותבים אותם שונה ומשמעותם שונה, האותיות שונות ובאחדים יש מלעיל ובאחדים יש מלרע.

רמה 2 תשובה חלקית: ציון חלק קטן מהמרכיבים הדומים והשוניים, או אין אזכור של ההבדל במשמעות, או יש טעות.

■ המשותף: בכל המילים מופיעה האות ר', בכל המילים מופיעה התנועה קמץ. שונה - לא בכולן מופיעה התנועה פתח, לא כולן מסתיימות באותה האות.
הערה: לא הוזכר השוני במשמעות, ולכן התשובה היא ברמה 2.

■ משמעות המילה וכתביבתה דומים זה לזה. הצלילים שבמילה דומים, האותיות שונות זו מזו אך התנועה היא אותה תנועה.

רמה 1 תשובה דלה או שגויה.

■ המילים שמסתיימות ב-א' וב-ע' הם פעלים. כולן מסתיימות בצליל א'.

5. בטקסט שלכניכם יש מילים מודגשות. ליד כל מילה... כתבו... מילים מאותה משפחת המילים.

05

מטרות

לבדוק חשיבה על הסמנטיקה של השורש, בנייה של משפחת מילים מתאימה, גמישות לשונית, אוצר מילים.

הערות

א. סעיף זה בוחן את היכולות המילוניות ואת היכולות המורפולוגיות של התלמידים.
ב. צורת שם הפועל, כגון: **לכרוע**, תיחשב מתאימה רק במילה **כָּרַע**, כי אין לה משפחת מילים ענפה.
ג. תתקבל ככנונה צורת הווה, שיש לה משמעות מבצע, כגון: **כֹּרֵה**.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: 2-3 מילים מאותה המשפחה, הקשורות בקשר של גזירה בשלוש מילים לפחות, מתוך החמש הנתונות. דוגמות: **קָרָא** - קָרְיָא, קוֹרָא, מְקָרָא, מְקָרָא, קָרְיָא; **כָּרַע** - כְּרִיעָה, לְכָרַע; **כָּרַה** - מְכָרָה, כּוֹרָה, כְּרִיָּה; **קָרָה** - מְקָרָה, מְקָרִיָּה, נְקָרָה, תְּקָרִית; **קָרַע** - קָרִיעָה, קָרוּעַ, נְקָרַע.

רמה 3 תשובה חלקית: מילה אחת לפחות בקשר של גזירה ל-3, ל-4 או ל-5 מילים.

רמה 2 תשובה חלקית: 2-3 מילים בקשר של נטייה ברוב המילים הנתונות.

רמה 1 מילה או יותר בקשר של נטייה בחלק קטן מהמילים הנתונות.

6. כתבו 3 מילים, המתחרזות עם המילה קָרָה ...

06

מטרות

לבדוק יכולת להפיק רשימה של מילים בעלות הברות מתחרזות ויכולת ליישם מושגים פונולוגיים.

הערות

- סעיף זה והסעיף הבא (סעיף 7) עוסקים בתפיסת החרוז. הערות אלה מתייחסות לשני הסעיפים.
- א. תפיסת החרוז היא היכולת הבסיסית ביותר של ערנות פונולוגית, שנדרשת לתהליכי קריאה וכתובה ולהתמודדות עם מטלות לשון מהסוג, שנדרש בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות. תפיסת החרוז היא החלון לניתוח פונולוגי של המילה ברמת הפונמה, ההברה והטעם במילה.
- ב. חוסר הצלחה בביצוע מטלה מסוג זה (בעיקר במציאת חרוז למילה **האיש**, שהיא הקלה מבין שתי המילים) צריך להדליק נורה אדומה אצל המורים. עליהם לבדוק מדוע תלמידים אינם מסוגלים לבצע מטלה קלה מבחינת הדרישה לגילם. ליקוי בעיבוד פונולוגי יכול להצביע על בעיה בתהליך שפה, וכאמור, זהו תמרור אזהרה למורים.
- ג. פעילות מסוג זה מזמנת חשיבה ודיון כיתתי בשאלה: "מהו חרוז משובח?", ומאפשרת גם עיסוק במבנה ההברה.
- ד. חריזה משובחת למילה **קרה** מעידה על הבחנה פונולוגית מתקדמת.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: שלוש מילים (לא מהשיר ולא מהדוגמות), המסתיימות בצליל המתאים ובטעם הנכון, כלומר, חרוז משובח. למשל: מוֹרָה, תוֹרָה, בָּרָא.

רמה 3 תשובה חלקית: שלוש מילים, שאחת מהן בחרוז לקוי (שמלה יפה), או שהיא לקוחה מהשיר/מהדוגמות.

רמה 2 תשובה חלקית: חרוז משובח אחד או שתי מילים בחרוז לקוי.

רמה 1 אין חרוזים משובחים, או כל החרוזים לקויים, או אין כל חרוז.

7. כתבו 3 מילים, המתחרזות עם המילה הָאִישׁ.

07

מטרות

לבדוק יכולת להפיק רשימה של מילים בעלות הברות מתחרזות ויכולת ליישם מושגים פונולוגיים.

הערה

ראו את ההערות הכלליות בסעיף הקודם.

מחווון (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: שלוש מילים (לא מהשיר ולא מהדוגמות), המסתיימות בצליל המתאים ובטעם הנכון, כלומר - חרוז משובח. למשל: כְּבִישׁ, פְּטִישׁ, חִישׁ, מְרַגֵּישׁ.

רמה 3 תשובה חלקית: שלוש מילים, שאחת מהן בחרוז לקוי, או שהיא לקוחה מהשיר/מהדוגמות.

רמה 2 תשובה חלקית: חרוז משובח אחד או שתי מילים בחרוז לקוי.

רמה 1 אין חרוזים משובחים, או כל החרוזים לקויים, או אין כל חרוז.

8. ברוק את המילים הבאות להגיים... וכתבו כמה... יש בכל מילה.

08

מטרות

לבדוק יכולת לבדד מילה להגיים ולהבחין בין הגה - עיצור/תנועה. כלומר, לבדוק ערנות פונולוגית והבחנה פונולוגית.

הערות

א. פירוק להגיים קשה הרבה יותר מחריזה ומפירוק להברות, כיוון שהוא דורש רמה גבוהה יותר של הפשטה (אבסטרקציה). בפירוק להגיים נדרשים להבחין בין עיצורים לתנועות, ומשום כך זהו פריט חשוב ברמה של ניתוח.

ב. חלוקה להברות ולא להגיים מעידה על חוסר יכולת לבדד הגיים, ולכן היא תיחשב לרמה 2.

מחווון (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות בכל 5 המילים. הפירוק צריך להיות סביר, אך לא חייב להיות מושלם.

מספר תנועות	מספר עיצורים	פירוק להגיים	מילים
2	4	נ / ם / כ / ש / ם / ל	נְכָשֵׁל
2	3	ח / ם / ר / ם / ף	חֶרֶף
2	3	ב / ם / ג / ד / ו	בְּגָדוֹ
2	3	מ / ם / ק / ר / ם / ה	מְקַרְה
2	2	ב / ם / נ / ם / ה	בְּיָנָה

רמה 3 תשובה חלקית: הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות ב-3-4 מילים; פירוק סביר.

רמה 2 תשובה חלקית: הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות במילה אחת או בשתיים.

רמה 1 אין הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות, והפירוק להגיים שגוי, או שהפירוק להגיים נכון אך אין ציון של מספר העיצורים והתנועות.

9. העתיקו מהשיר... 4 מילים, שיש בהן: 2 עיצורים, 3 עיצורים.

מטרות

לבדוק הבנה של המושג **עיצור** ויכולת לזהות את מספר העיצורים במילה.

מחונן (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: 4 מילים בנות 2 עיצורים (למשל: של, יום, קרה, קרא) ועוד 4 מילים בנות 3 עיצורים (למשל: ביום, חָרֶף, אדם, הלך).

רמה 3 תשובה חלקית: 3 מילים בנות 2 עיצורים ועוד 3 מילים בנות 3 עיצורים.

רמה 2 תשובה חלקית: 2 מילים בנות 2 עיצורים ועוד 2 מילים בנות 3 עיצורים.

רמה 1 תשובה חלקית: מילה אחת בת 2 עיצורים ועוד מילה אחת בת עיצור אחד.

10. העתיקו מהשיר... 3 מילים, שיש בהן: 4 עיצורים, ו-3 מילים... עיצור אחד.

מטרות

לבדוק הבנה של המושג **עיצור** ויכולת לזהות את מספר העיצורים במילה.

מחונן (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: זיהוי של 5-6 מילים נכונות לפי ההוראות - מילים בנות 4 עיצורים (למשל: פתאום, נכשל, בדרך) ומילים בנות עיצור אחד (למשל: לו, לא, הוא). שימו לב: ...! אינו מילה.

רמה 3 תשובה חלקית: זיהוי של 3-4 מילים נכונות לפי ההוראות.

רמה 2 תשובה חלקית: זיהוי של 2 מילים נכונות לפי ההוראות.

רמה 1 תשובה חלקית או שגויה: זיהוי של מילה אחת נכונה לפי ההוראות, או אין מילים נכונות.

11. העתיקו מהשיר... את כל המילים, שיש בהן הברה אחת.

מטרות

לבדוק הבנה של המושג **הברה** ויכולת לזהות אותה במילים.

מחונן (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: זיהוי של 8-10 מילים נכונות בנות הברה אחת (של, יום, לו, שום, לא, רק, את, הוא, קצת, לא).

רמה 3 תשובה חלקית: זיהוי של 6-7 מילים נכונות בנות הברה אחת.

רמה 2 תשובה חלקית: זיהוי של 4-5 מילים נכונות בנות הברה אחת.

רמה 1 תשובה חלקית: זיהוי של 3 מילים נכונות בנות הברה אחת או פחות.

12. לפניכם הבית השלישי של השיר... הקיפו... את כל אימות הקריאה.

12

מטרותלבדוק הבנה של המושג **אימות קריאה** ויכולת לאתר אותן בטקסט נתון.**מחווין (כולל הסברים ודוגמות)****רמה 4** תשובה מלאה: זיהוי של 8-10 אימות קריאה (מקרה, פטוב, גאה, בינה, קרה, קאי, קרה, לא, קרא).**רמה 3** תשובה חלקית: זיהוי של 6-7 אימות קריאה.**רמה 2** תשובה חלקית: זיהוי של 4-5 אימות קריאה.**רמה 1** תשובה חלקית: זיהוי של 3 אימות קריאה או פחות.**13. העתיקו מתוך הבית הראשון של השיר... מילה, שהאות א מייצגת בה עיצור... שהאות י מייצגת בה אם קריאה.**

13

מטרותלבדוק הבנה של המושג **אימות קריאה** ויכולת לאתר אותן בטקסט נתון.**הערה**

אמנם בסעיף זה ובסעיף הקודם נבדק אותנו עולם הידע, אך יש הבדל בין שני הסעיפים ברמת הקושי ובדרך התשאול. בסעיף הקודם עסקנו בכל אותיות **אהו"י** בתפקידן המשותף כתנועות. זאת עבודה מכלילה יותר מהעבודה בסעיף זה, שהדרישה בו היא אנאליטית וספציפית. כאן אנו עוסקים בכל פעם באות מסוימת ובתפקוד הכפול שלה. אם כן, סעיף זה קשה יותר מהקודם. ככלל, חשוב לבדוק נושא מסוים מזוויות שונות.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)**רמה 4** תשובה מלאה: איתור של 7-8 מילים נכונות. המילים הן:**א** - עיצור: **אָדָם, פְּתָאם**; אם קריאה: **קָרָא**;**ה** - עיצור: **הֶלֶךְ, שְׁמִיטָהוּ**; אם קריאה: **קָרָה, פָּרָה**;**ו** - עיצור: **וְ... קָרָא**; אם קריאה: **בְּיוֹם, יוֹם, לוֹ, לְבוֹר, שְׁמִיטָהוּ**;**י** - עיצור: **בְּיוֹם, יוֹם**; אם קריאה: **שְׁמִיטָהוּ**.**רמה 3** תשובה חלקית: איתור של 5-6 מילים נכונות.**רמה 2** תשובה חלקית: איתור של 3-4 מילים נכונות.**רמה 1** תשובה חלקית: איתור של 2 מילים נכונות או פחות.

14. סמנו בכל קבוצה את המילה יוצאת הדופן מבחינת מקומו של הטעם במילה.

14

מטרות

לבדוק יכולת לזהות את הטעם במילה ולהבחין בין מלעיל למרע.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: סימון נכון של 3 המילים המלעיליות יוצאות הדופן: קבוצה א - חָרֵף; קבוצה ב - פָּגַע; קבוצה ג - דָּרַךְ.

רמה 3 תשובה חלקית: סימון נכון של 2 מילים יוצאות דופן.

רמה 2 תשובה חלקית: סימון נכון של מילה אחת יוצאת דופן.

רמה 1 תשובה שגויה: סימון שגוי של כל המילים יוצאות הדופן.

15. סמנו את הטעם בכל המילים המתחרזות.

15

מטרות

לבדוק יכולת לזהות את הטעם במילה ולהבחין בין מלעיל למרע.

הערה

ביצוע נכון של סעיף זה מוכיח הבנה לגבי החרוז, שגם הטעם חשוב בו.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: סימון נכון של כל 9 המילים, המתחרזות בטעם מרע:

(קִרְהָ), קִרְאָ, כִרְעָ, כִרְהָ, קִרְהָ, קִרְעָ, כִרְהָ, קִרְהָ, קִרְאָ.

רמה 3 תשובה חלקית: סימון נכון של 7-8 מילים, המתחרזות בטעם מרע.

רמה 2 תשובה חלקית: סימון נכון של 5-6 מילים, המתחרזות בטעם מרע.

רמה 1 תשובה חלקית: סימון נכון של 4 מילים או פחות, המתחרזות בטעם מרע.

16. שימו לב לטעם... בסעיף הקודם, וסמנו ✓ ליד המסקנות הנכונות: ...

16

מטרה

לבדוק יכולת להכליל ולהבין שמקום הטעם, העיצורים והתנועות הם חלק מהחריזה המוקפדת - החרוז המשובח.

מחווין (כולל הסברים ודוגמות)

רמה 4 תשובה מלאה: סימון 2 המסקנות הנכונות (א + ד).

רמה 3 תשובה חלקית: סימון מסקנה נכונה אחת.

רמה 1+2 תשובה שגויה: סימון מסקנות לא נכונות.

הגיים בטעם - ריכוז המחווניים למשימה

סימול מחשב	עמוד	רמה 4	רמה 3	רמה 2	רמה 1
01	2	תוכן השיר מוכיח הבנה של השיר, ומכיל את כל 5 המרכיבים המרכזיים שלו - ללא שגיאות.	תוכן השיר מוכיח הבנה של השיר ומכיל את כל/רוב המרכיבים המרכזיים, בניסוח פחות טוב מרמה 4; מעט שגיאות (כתיב, תחביר).	הבנה חלקית של השיר. שני מרכיבים חסרים בטקסט, יחסית לרמה 4, עם או בלי שגיאות כתיב. במסירת תוכן השיר.	הבנה חלקית ביותר של השיר, וכן שלושה מרכיבים חסרים בטקסט, יחסית לרמה 4, עם או בלי שגיאות כתיב; ניסוח לקוי מאוד או טעות במסירת תוכן השיר.
02	3	סימון נכון של 9-10 מילים מתחרזות.	סימון נכון של 6-8 מילים מתחרזות או סימון של יותר מעשר מילים.	סימון נכון של 3-5 מילים מתחרזות.	סימון נכון של 2 מילים מתחרזות או פחות.
03	3	הסבר נכון למשמעות של 5-6 מילים, ללא שימוש במילה המוסברת.	הסבר נכון למשמעות של 3-4 מילים.	הסבר נכון למשמעות של 2 מילים.	הסבר נכון למשמעות של מילה אחת.
04	3	הסבר מסודר, עקבי, המכיל חלק גדול מהמרכיבים הדומים והשונים. אזכור במשמעות הוא חובה ברמה זו.	ציון חלק מהמרכיבים הדומים והשונים וכן טעות כלשהי. אזכור השוני במשמעות הוא חובה ברמה זו.	ציון חלק קטן מהמרכיבים הדומים והשונים, או אין אזכור של ההבדל במשמעות, או יש טעות.	תשובה דלה או שגויה.
05	4	3-2 מילים מאותה המשפחה, הקשורות בקשר של גזירה בשלוש מילים לפחות, מתוך החמש הנתונות.	מילה אחת לפחות בקשר של גזירה ל-3, ל-4, או ל-5 מילים.	2-3 מילים בקשר של נטייה ברוב המילים הנתונות.	מילה או יותר בקשר של נטייה בחלק קטן מהמילים הנתונות.
06	5	3 מילים, המסתיימות בצליל המתאים ובטעם הנכון, כלומר, חרוז משובח.	3 מילים, שאחת מהן בחרוז לקוי, או שהיא לקוחה מהשיר/ מהדוגמות.	חרוז משובח אחד או שתי מילים בחרוז לקוי.	אין חרוזים משובחים, או כל החרוזים לקויים, או אין כל חרוז.
07	5	3 מילים, המסתיימות בצליל המתאים ובטעם הנכון, כלומר - חרוז משובח.	3 מילים, שאחת מהן בחרוז לקוי, או שהיא לקוחה מהשיר/ מהדוגמות.	חרוז משובח אחד או שתי מילים בחרוז לקוי.	אין חרוזים משובחים, או כל החרוזים לקויים, או אין כל חרוז.
08	6	הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות בכל 5 המילים. הפירוק צריך להיות סביר, אך לא חייב להיות מושלם.	הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות ב-3-4 מילים; פירוק סביר.	הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות במילה אחת או בשתיים.	אין הבחנה מדויקת במספר העיצורים והתנועות, והפירוק להגיים שגוי, או שהפירוק להגיים נכון אך אין ציון של מספר העיצורים והתנועות.
09	7	4 מילים בנות 2 עיצורים ועוד 4 מילים בנות 3 עיצורים.	3 מילים בנות 2 עיצורים ועוד 3 מילים בנות 3 עיצורים.	2 מילים בנות 2 עיצורים ועוד 2 מילים בנות 3 עיצורים.	מילה אחת בת 2 עיצורים ועוד מילה אחת בת עיצור אחד.

רמה 1	רמה 2	רמה 3	רמה 4	עמוד	סימול מחשב
זיהוי של מילה אחת נכונה לפי ההוראות, או אין מילים נכונות.	זיהוי של 2 מילים נכונות לפי ההוראות.	זיהוי של 3-4 מילים נכונות לפי ההוראות.	זיהוי של 5-6 מילים נכונות לפי ההוראות.	7	10
זיהוי של 3 מילים נכונות בנות הברה אחת או פחות.	זיהוי של 4-5 מילים נכונות בנות הברה אחת.	זיהוי של 6-7 מילים נכונות בנות הברה אחת.	זיהוי של 8-10 מילים נכונות בנות הברה אחת.	7	11
זיהוי של 3 אימות קריאה או פחות.	זיהוי של 4-5 אימות קריאה.	זיהוי של 6-7 אימות קריאה.	זיהוי של 8-10 אימות קריאה.	8	12
איתור של 2 מילים נכונות או פחות.	איתור של 3-4 מילים נכונות.	איתור של 5-6 מילים נכונות.	איתור של 7-8 מילים נכונות.	8	13
סימון שגוי של כל המילים יוצאות הדופן.	סימון נכון של מילה אחת יוצאת דופן.	סימון נכון של 2 מילים יוצאות דופן.	סימון נכון של 3 המילים המלעיליות יוצאות הדופן.	9	14
סימון נכון של 4 מילים או פחות, המתחרזות בטעם מלרעי.	סימון נכון של 5-6 מילים, המתחרזות בטעם מלרעי.	סימון נכון של 7-8 מילים, המתחרזות בטעם מלרעי.	סימון נכון של כל 9 המילים, המתחרזות בטעם מלרעי.	9	15
סימון מסקנות לא נכונות.	סימון מסקנות לא נכונות.	סימון מסקנה נכונה אחת.	סימון 2 המסקנות הנכונות.	9	16

